

MONITOR AL POLITICII DE SECURITATE ȘI APARARE A REPUBLICII MOLDOVA

NOIEMBRIE 2023

www.ape.md

INFOSECURITY

Peste un miliard de lei cheltuiți de grupările criminale pentru subminarea ordinii constituționale

Directorul Serviciului de Informații și Securitate Alexandru Musteață a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, că gruparea criminală condusă de Ilan Șor ar fi cheltuit circa 1 miliard de lei pentru coruperea cetățenilor în contextul alegerilor locale generale din 5 noiembrie. Mai mult, directorul SIS susține că banii ar proveni din Rusia, care a lansat un război hibrid împotriva Republicii Moldova cu scopul subminării ordinii constituționale și înlăturării autorităților alese în mod democratic. Potrivit lui Musteață, operațiunile subversive ale Federației Ruse în Moldova s-au intensificat în anul 2022, când au început tentative de răsturnare a ordinii constituționale prin violență, intensificarea retoricii separatiste în Găgăuzia, precum și implicarea în alegeri. Toate informațiile acumulate de SIS în acest sens au fost incluse într-un raport, care a fost expediat instituțiilor abilitate. Ilan Șor a venit cu o reacție după briefingul ținut de șeful SIS. Acesta a admis că finanțează partidele politice din Moldova, dar nu ar fi vorba de un miliard de lei, ci de 3,5 miliarde de dolari, ce sunt destinați nu pentru destabilizare, ci „pentru pensii, gaz, drumuri, infrastructură, proiecte sociale”.

Incidente de securitate cibernetică în cadrul alegerilor locale generale

Președinta Comisiei Electorale Centrale (CEC) Angelica Caraman a anunțat că în ziua alegerilor locale generale, dar mai ales după închiderea secțiilor de votare, au fost înregistrate incidente de securitate cibernetică și mai multe tentative de indisponibilizare a infrastructurii de tehnologie a informației a CEC. Atacurile au determinat ca pentru perioade scurte de timp, la etapa de afișare a rezultatelor preliminare, actualizarea din exterior a informațiilor să fie încetinită. Specialiștii din cadrul Serviciului Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică au reacționat prompt și, la toate acele amenințări pe care le-au identificat, au reușit să blocheze aceste atacuri și să asigure funcționarea sistemului informatic, prezentând rezultatele scrutinului sub o formă transparentă și protejată, după cum declară președinta CEC.

Asistență financiară pentru dezvoltarea securității energetice a Republicii Moldova

Agenția Franceză de Dezvoltare a oferit Republicii Moldova asistență financiară în valoare de 40 de milioane de euro pentru dezvoltarea sectorului energetic, fiind condiționată și de realizarea reformelor în acest domeniu. Banii vor fi folosiți pentru implementarea reformelor în infrastructura energetică și eficiența energetică, precum și în energia regenerabilă. În rezultat, se va accelera tranziția la energia verde în Republica Moldova, prin promovarea securității energetice și a dezvoltării durabile și rezistente la schimbările climatice, în conformitate cu cerințele acquis-ului UE, ale Comunității Energiei și cu angajamentele asumate de țara noastră în cadrul acordurilor internaționale.

A opta reuniune a HUB-ului de securitate al UE organizată la Chișinău

La 9 noiembrie, la Chișinău a avut loc o nouă ședință a HUB-ului de Sprijin al UE pentru Securitatea Internă și Managementul Frontierei de Stat (HUB) din Republica Moldova. Reuniunea a fost dedicată problemei traficului de droguri și luptei împotriva acestuia. HUB-ul UE a fost înființat în iulie 2022 ca un mecanism operațional care găzduiește reuniuni periodice ale reprezentanților UE, agențiilor europene, statelor membre ale UE și autorităților din Republica Moldova, pentru a sprijini cooperarea în domeniul securității europene și al gestionării frontierelor. Acesta are drept scop creșterea nivelului de securitate a Republicii Moldova și a spațiului UE, prin reducerea riscurilor și amenințărilor în domeniul drogurilor, traficului de arme și de persoane, migrației ilegale, traficului de substanțe radioactive și criminalității informatice. Cea de-a opta reuniune a HUB-ului a fost organizată de Ministerul Afacerilor Interne în parteneriat cu Delegația UE în Republica Moldova și Direcția Generală Migrație și Afaceri Interne a Comisiei Europene (DG HOME).

INFOSECURITY

Consolidarea cooperării dintre Moldova și Franța în domeniul apărării

Guvernul a aprobat, pe 8 noiembrie, inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului dintre Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Ministerul Forțelor Armate al Republicii Franceze. Acțiunea vine în contextul consolidării relațiilor bilaterale de cooperare și actualizării cadrului legal prin racordarea la necesitățile și rigorile actuale. Potrivit documentului, părțile vor coopera la capitolele: politică și planificare a apărării, reforma forțelor armate, schimburi de experiență în domeniul organizării forțelor armate, managementul resurselor umane, instruire, învățământ și cercetare, misiuni și operații internaționale, controlul și managementul spațiului aerian; logistică, etc.

Ministerul Apărării a organizat un exercițiu în domeniul securității cibernetice

Un exercițiu în domeniul securității cibernetice a fost organizat, în perioada 14-16 noiembrie, de Academia de guvernare electronică din Estonia (e-Governance Academy (eGA) în comun cu Armata Națională. Potrivit scenariului exercițiului, participanții au desfășurat activități practice de identificare și colectare de date în cazul unor cazuri de atac cibernetic, dar și ședințe care au avut ca scop dezvoltarea capacităților în domeniul securității cibernetice. La ședințele de instruire au participat 29 de militari ai Armatei Naționale, aceștia fiind familiarizați cu tehnici de prevenire, detectare și răspuns la amenințările de ordin cibernetic. Exercițiul face parte din proiectul „Dezvoltarea capacităților de apărare cibernetică” din cadrul Instrumentului European pentru Pace (EPF), demarat în 2022.

Republica Moldova participă la operațiuni de combatere a criminalității transfrontaliere

Angajați din cadrul Ministerului de Interne, Procuraturii Generale și din Serviciul Vamal vor fi antrenați în operațiuni de control și de depistare a infracțiunilor în 14 puncte de trecere a frontierei de stat, pe drumurile naționale și în anumite zone din teritoriul național. Operațiunea europeană SEE - JAD 2023 este organizată de EUROPOL și asigură participarea Republicii Moldova prin HUB-ul de securitate al UE. Scopul acestei acțiuni operaționale internaționale este de a contribui la combaterea traficului ilegal de arme, traficului de droguri, traficului de ființe umane, destructurarea rețelelor de migrație ilegale și destructurarea rețelelor criminale cu grad ridicat de risc, prin cooperare internațională și operaționalizarea schimbului de informații. La aceste activități participă state membre ale UE, statele din Balcanii de Vest și Europa de Sud-Est, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, precum și agențiile UE și organizațiile internaționale și regionale EUROPOL, EUROJUST, FRONTEX, INTERPOL, SELEC, SEESAC.

Un Acord de cooperare a fost semnat între Ministerul Afacerilor Interne din Moldova și cel din Albania

În scopul intensificării cooperării în lupta împotriva amenințărilor la adresa securității și ordinii publice, Ministrul Afacerilor Interne, Adrian Efros, împreună cu Ministrul Afacerilor Interne al Albaniei, Taulant Balla, au semnat, la Chișinău, Acordul cu privire la Cooperarea Polițienească dintre cele două state. În baza respectivului Acord, va fi îmbunătățită colaborarea în ceea ce privește prevenirea, depistarea și investigarea polițienească a infracțiunilor. Totodată, va fi stabilit un cadru legal care va facilita organizarea și desfășurarea activităților speciale de investigații comune pentru prevenirea și depistarea infracțiunilor transfrontaliere, care reprezintă o amenințare gravă la adresa securității ambelor state.

PRINCIPALELE TENDINȚE ȘI RISCURI ALE SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

- Natalia STERCUL, Nicoleta ADAM, Asociația pentru Politica Externă

Principala tendință a lunii a fost organizarea alegerilor locale în Moldova. Determinant în acest sens a fost identificarea de către organele de stat a acțiunilor unor participanți la procesul electoral, ce subminau cursul normal al alegerilor locale generale și, în general, procesele democratice, precum și creeau riscuri pentru securitatea națională a Republicii Moldova. În timpul alegerilor locale generale s-au înregistrat semne rezonabile și documentate de influență asupra proceselor electorale din întreaga țară pentru a promova interesele unui stat străin – Federația Rusă – prin intermediul unui grup infracțional organizat condus de oligarhul Ilan Șor. În special, aceasta se referă la utilizarea ilegală a fondurilor la o scară deosebit de mare pentru a finanța o campanie electorală pe baza corupției politice a candidaților, a mituirii alegătorilor și a manipulării opiniei publice. În acest sens, Comisia pentru Situații Excepționale din Republica Moldova a emis Ordinul 92 din 3 noiembrie 2023 prin care anulează înregistrarea concurenților la alegerile locale din partea Partidul Politic „Șansă”. Cu toate acestea, încercările forțelor proruse și ale oligarhului fugar Șor de a influența alegerile locale au continuat, ceea ce a intensificat lupta autorităților împotriva corupției electorale. Astfel, resursele influenței Kremlinului asupra Moldovei sunt departe de a fi epuizate. În ciuda opoziției autorităților față de influența rusă, nu este posibil să o neutralizăm, mai ales că își găsește manifestarea în regiuni. În plus, persistă nereguli semnificative în organizarea și desfășurarea alegerilor. În special, misiunea de observare Promo-Lex a constatat 141 de încălcări în alegerile locale din primul tur de scrutin și 126 de încălcări la votul din 19 noiembrie. 94 de nereguli sau incidente electorale au fost înregistrate de organele de drept, inclusiv în ceea ce ține de desfășurarea campaniilor electorale, transportul și mituirea alegătorilor.

Republica Moldova a aderat la patru din cele șase pachete de sancțiuni impuse de UE împotriva Rusiei pentru invadarea Ucrainei. Decizia a fost luată după ce Comisia Europeană, în raportul său privind deschiderea negocierilor cu Republica Moldova privind aderarea la UE, a atras atenția asupra necesității de a adera la măsurile restrictive în cadrul pachetelor de sancțiuni împotriva Rusiei. Măsuri restrictive se aplică unor oligarhi ruși din anturajul președintelui rus Vladimir Putin, miniștrilor, comandanților armatei ruse care au condus operațiunile din Ucraina, miniștrilor republicilor nerecunoscute ocupate de Rusia, precum și sutelor de persoane, inclusiv celor din Moldova, care au fost active în regiunea transnistreană nerecunoscută. Lista include, de asemenea, bănci rusești, partide politice, întreprinderi militare și companii de construcții. Moldova se va alătura treptat măsurilor restrictive europene. Totodată, autoritățile analizează posibilitatea ca Moldova să adere și la alte pachete de sancțiuni, în același timp acordând atenție consecințelor impactului lor economic asupra Republicii Moldova, în vederea minimizării pierderilor și riscurilor pentru economia țării. În același timp, este important de remarcat faptul că Moldova a sprijinit sancțiunile europene și nu contribuie la eludarea sancțiunilor pe teritoriul statului său. La rândul său, Ministerul de Externe rus a criticat conducerea Republicii Moldova pentru aderarea sa la sancțiuni, menționând că acesta este „un alt pas ostil”, care va duce la distrugerea completă a relațiilor ruso-moldovenești.

În contextul războiului în curs al Rusiei împotriva Ucrainei, Parlamentul Republicii Moldova a denunțat, la 24 noiembrie, un acord interguvernamental cu Rusia privind cooperarea informațională între serviciile speciale ale celor două țări – Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (SIS) și Serviciul de Informații Externe (SVR) al Rusiei, semnat în 1994. De asemenea, partea moldovenească a denunțat mai multe acorduri în cadrul CSI. Printre acestea se numără: Acordul privind cooperarea în formarea luptătorilor din unitățile antiteroriste, Acordul de cooperare în domeniul protecției sănătății publice, Carta Institutului Comun de Cercetare Nucleară, Acordul privind asistența reciprocă în caz de accidente și alte situații de urgență la instalațiile energetice, Acordul privind cooperarea statelor CSI în cazul evacuării cetățenilor lor din țări terțe, precum și Acordul privind principiile furnizării de trupe de frontieră.

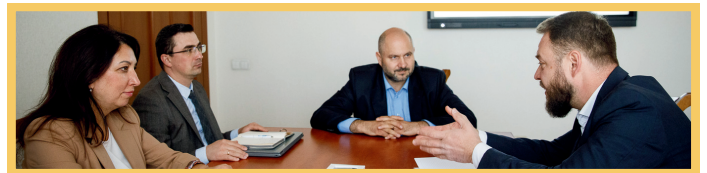
Provocările de securitate cu care se confruntă Republica Moldova și Ucraina au fost discutate în cadrul vizitei Președintelui Republicii Moldova, M. Sandu la Kiev. Au avut loc negocieri cu președintele Ucrainei, V. Zelenski, și cu președintele Consiliului European, Charles Michel. Vizita a avut loc pe fundalul recentelor atacuri aeriene rusești din Ucraina. În weekend, pe 18 și 19 noiembrie, capitala Ucrainei a fost supusă unor bombardamente masive cu ajutorul dronelor. Reuniunile s-au axat pe pașii următori în vederea aderării Republicii Moldova și a Ucrainei la UE, pe oportunitățile de consolidare a securității regionale și pe sprijinul UE destinat promovării reformelor Republicii Moldova și Ucrainei. De asemenea, s-a remarcat importanța dezvoltării în continuare a proiectelor comune de infrastructură, extinderea oportunităților exporturilor ucrainene pe teritoriul Republicii Moldova, coordonarea eforturilor de cooperare bilaterală în sectorul energetic și dezvoltarea cooperării regionale. De asemenea, au fost discutate provocările cu care se confruntă statele vecine în timpul iernii.

Pe 24 noiembrie, Parlamentul Republicii Moldova a extins starea de urgență impusă în legătură cu invazia pe scară largă a Ucrainei de către Rusia pentru încă 60 de zile. Decizia a fost susținută de 60 de deputați din partea Partidului Acțiune și Solidaritate (PAS). Justificarea a fost posibilele atacuri asupra infrastructurii energetice, care ar putea afecta alimentarea cu energie electrică a Moldovei, precum și riscurile directe de securitate energetică asociate reducerii volumului de aprovizionare cu gaze naturale din Rusia. Opoziția s-a opus din nou prelungirii stării de urgență și, în semn de protest, fracțiunea Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a părăsit sesiunea Parlamentului.

Criza energetică, cauzată de acțiunile ostile ale Rusiei și de consecințele războiului agresiv din Ucraina, a exacerbat problema energiei din Moldova din cauza prețurilor ridicate. În acest sens, Fundația Soros din Moldova va sprijini Ministerul Energiei în vederea asigurării securității energetice a țării. În special, va exista un proiect operațional „Sprijinul Ministerului Energiei pentru Asigurarea Durabilității Energetice în Moldova”. Prioritatea Ministerului Energiei, în colaborare cu Fundația Soros din Moldova, este îmbunătățirea guvernantei corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energetic și atragerea de angajați talentați în minister. Fondul va asista, de asemenea, Ministerul Energiei în relațiile publice în contextul războiului hibrid al Rusiei împotriva Moldovei, unde dezinformarea și denaturarea informațiilor în domeniul energiei fac parte din instrumentele cotidiene de dezinformare și destabilizare a societății.

Preocupările în materie de securitate și posibilele măsuri de combatere a războiului hibrid sunt din ce în ce mai discutate și dezbătute la diferite niveluri. Pentru prima dată la Chișinău, în perioada 21-22 noiembrie, experții moldoveni și ucraineni s-au reunit în cadrul Platformei NATO-Ucraina privind combaterea războiului hibrid, pentru a face schimb de experiență privind amenințările hibride și provocările apărute după invazia pe scară largă a Ucrainei de către Rusia. Atenția principală a fost acordată importanței consolidării dialogului și cooperării dintre instituțiile de securitate și apărare din Ucraina și Republica Moldova și consolidarea cooperării interdepartamentale. Aceștia au discutat despre posibilitățile de îmbunătățire a securității energetice și de protejare a infrastructurii critice, precum și de consolidare a comunicării strategice și de combatere a atacurilor hibride. La discuții au participat reprezentanți ai statelor membre NATO și ai Misiunii de Parteneriat UE în Moldova.

! DINAMICI DE SECURITATE LA NORDUL ȚĂRII

• Victor GAIDEEC, NordNews

Încercările forțelor proruse și ale oligarhului fugar Șor de a acapara puterea în Moldova

Situația din jurul alegerilor locale a continuat să fie una destabilizatoare pentru nordul Moldovei. La 3 noiembrie, Comisia pentru Situații Excepționale, după un raport pe mai multe pagini privind atacurile asupra Moldovei și interferența Federației Ruse în alegeri, prezentat de șeful Serviciului de Informații și Securitate (SIS), a decis scoaterea din cursa electorală a partidului „Șansă”, care, de fapt, a fost o clonă a partidului „Șor”, și a candidaților săi la funcția de primari în localitățile Republicii Moldova. Acest lucru a provocat un val de nemulțumiri și proteste ale localnicilor. Statul nu a fost în măsură să oprească acțiunile subversive de succes ale fugarului Ilan Șor în societatea moldovenească în timp util, în special în rândul locuitorilor pro-ruși. Prin urmare, au trebuit să ia măsuri de urgență la linia de sosire, aplicând metode nedemocratice.

Acest lucru a înrăutățit și mai mult situația și a creat condiții pentru răspândirea zvonurilor ridicole. Astfel, unul dintre locuitorii satului Pocrovca, raionul Dondușeni, consideră că autoritățile au scos din cursa electorală partidul „Șansă” pentru a provoca proteste în masă, după care ar fi trebuit să aibă loc vărsare de sânge, iar „Maidan-ul” ar fi început și în Moldova.

În municipiul Bălți a fost exclusă din cursa electorală Victoria Șapa, candidata partidului „Șansă”. După descalificarea Marinei Tauber, ea a fost una dintre favoritele cursei electorale. Cu toate acestea, Șor a fost bine pregătit, prezentând o serie de figuri de rezervă. Astfel, echipa sa a reușit să-și mobilizeze electoratul în două zile, ceea ce i-a permis candidatului oficial independent Arina Corșicova, despre care, cu o săptămână înainte de primul tur, aproape nimeni nu știa, să anunțe că, în cazul victoriei sale, o va face viceprimar pe Marina Tauber și Victoria Șapa, precum și să-și asume toate angajamentele partidului „Șansă”, pentru a ocupa locul al doilea în primul tur al alegerilor pentru primar, cu un rezultat de 21,52 % din voturi.

Alegerea Consiliului Municipal

05.11.2023

Circumscripția electorală municipală Bălți, nr. 2

Nr.	Concurenții electorali	Cota parte din numărul de voturi valabil exprimate	Voturi Valabil Exprimate	Mandate
19	Total	100%	36919	35
1	Partidul politic „Partidul Nostru”	24.78%	9148	11
2	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	22.14%	8173	9
3	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	13.59%	5017	6
4	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	10.97%	4049	4
5	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	6.69%	2471	2
6	Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	5.10%	1884	2
7	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3.91%	1445	1
8	Candidat independent NICOLAI USATII	2.23%	823	0

Alegerea Primarului Municipal

05.11.2023

Circumscripția electorală municipală Bălți, nr. 2

Nr.	Concurenții electorali	Cota parte din numărul de voturi valabil exprimate	Voturi Valabil Exprimate
15	Total	100%	37912
1	PETKOV ALEXANDR Partidul politic „Partidul Nostru”	22.69%	8601
2	CORȘICOVA ARINA Candidat independent ARINA CORȘICOVA	21.52%	8159
3	MOROȘAN MAXIM Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	19.73%	7480
4	RUSU VLADIMIR Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	13.19%	5001
5	GRIGORIȘIN NICOLAI Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	9.30%	3526
6	NESTEROVSCI ALEXANDR Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	3.96%	1500
7	BURLACU SERGIU Partidul Liberal Democrat din Moldova	2.91%	1104
8	GUSTOI ALEXANDR Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2.05%	776
9	FILIPP AURELIU Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	1.55%	589

Mulți alegători le-au plăcut promisiunile electorale de transport public gratuit, alocații de pensii, gaz pentru 10 lei pe metru cub, construirea unui parc de distracții gratuit „Nordland” etc. Partidul Forța de Alternativă și Salvare a Moldovei a arătat un rezultat mai puțin reușit, obținând 10,97 % din voturi, ceea ce le-a permis să obțină 4 mandate din 35 în consiliul municipal.

De această dată, autoritățile nu au amânat eliminarea candidatului lui Șor din al doilea tur, așa cum s-a întâmplat în 2021 cu Marina Tauber. Pe 7 noiembrie, după o lungă ședință a Consiliului Electoral de Circumscripție, însoțită de un protest în masă în fața clădirii primăriei, Arina Corșicova a fost eliminată din cursa electorală, ceea ce a dus la o serie de procese care nu au decurs din nou fără demonstrații (<https://www.youtube.com/watch?v=TGkhtNS2-IY>).

Drept urmare, în al doilea tur al alegerilor din Bălți pentru funcția de primar s-au confruntat Alexandr Petkov de la „Partidul Nostru”, condus de Renato Usatîi, și candidatul PSRM Maxim Moroșan, care s-a întors, de asemenea, în urmă cu câțiva ani din Rusia și este asociat cu autoritatea criminală Grigori Caramalac, poreclit „Bulgarul”, care locuiește în Rusia. (<https://www.youtube.com/watch?v=FQU Hca-0dc>). Este important de menționat că în noiembrie liderul socialiștilor Igor Dodon a vizitat Rusia, potrivit jurnaliștilor, împreună cu Ilan Șor, (<https://www.jurnal.md/ro/news/6d05d9d96ddc297f/reuniune-obscura-la-moscova-sor-cu-avionul-lui-abramovici-zboara-incolo-urmeaza-sa-ajunga-si-dodon.html>), care ar putea indica crearea unei coaliții strânse a acestor forțe proruse, generând o altă sursă de pericole pentru statul moldovenesc.

Cu acești doi învinși e necesar (Rusia) să facă ceva, este necesar să îi combine într-un fel, astfel încât împreună să formeze un tandem și să acționeze în aceeași direcție, și anume în conformitate cu interesele Kremlin-ului de destabilizare în Republica Moldova. Din acest punct de vedere, dacă au primit această instrucțiune, este destul de logic ca Șor să-i sprijine pe socialiștii din Bălți. Bălți-ul ar trebui să meargă la Grigori Bulgarul, ca să spunem așa, " – a declarat expertul politic Victor Ciobanu (<https://www.youtube.com/watch?v=URrFm1eidYw>).

Lupta autorităților împotriva corupției electorale

Autoritățile continuă să lupte împotriva corupției electorale. Pe 17 noiembrie, poliția a efectuat o serie de percheziții în Bălți. Una dintre ele a avut loc în casa unui reprezentant al partidului politic „Șansă”. Polițiștii au găsit aproximativ 192 de mii de lei. „A primit banii de la curier și a început să-i distribuie protestatarilor și celor care au votat pentru membrii acestui partid la alegerile locale din 5 noiembrie”, a declarat poliția într-un comunicat (<https://politia.md/ro/content/noi-actiuni-dosarul-penal-pornit-pe-faptul-finantarii-ilegale-partidelor-politice>).

Știrile false și propaganda continuă să submineze statul moldovenesc

Pe lângă mita distribuită alegătorilor, promisiunile fantastice, coruperea populației prin narațiunile „El a furat, dar și a împărțit oamenilor”, „El a furat, dar la putere fură toți” – Șor și forțele proruse continuă campania de discreditare a autorităților moldovenești, răspândirea falsurilor și distorsionarea informațiilor. Deci, canalul de Telegram pro-Șor „Beltsy Online” pe 15 noiembrie a publicat știrile: Președinta Maia Sandu a fost aleasă prin votul diasporei în urmă cu exact trei ani. Folosind un fals demult demontat, ei încearcă să delegitimizeze puterea în ochii unei părți a populației. Și, de asemenea, să provoace cu succes negativitate față de președinte, ceea ce se observă în reacțiile la mesaj.

DINAMICI DE SECURITATE UTA GAGAUZIA

• Snejana CALEDJI, Igor GUSEINOV, Centrul «Pro-Europa» Comrat

Semnale alarmante pentru viitorul Găgăuziei

Başcana Găgăuziei a sărbătorit 100 de zile de mandat, prezentând un raport despre activitatea desfășurată. În cadrul programului electoral „Gagauzia – țara viselor”, au fost anunțate o serie de inovații menite să îmbunătățească calitatea vieții populației găgăuze. Cu toate acestea, multe dintre proiectele promise nu numai că nu au fost inițiate, ci au întâmpinat, de asemenea, dificultăți considerabile la începutul procesului. În special, acest lucru este valabil pentru plata unei indemnizații suplimentare pentru pensionari. Au apărut dificultăți financiare din cauza surselor netransparente și dubioase utilizate în acest scop. Un alt exemplu este reglementarea necorespunzătoare a mai multor lucrări de construcții. Astfel, pentru construirea aeroportului și a parcului de distracții nu au fost pregătite toate autorizațiile necesare, ceea ce ridică întrebări foarte ambigue. Nici reducerea promisă a costului gazelor naturale nu a fost realizată în practică, în ciuda anunțului făcut, întrucât nu au fost prezentate în mod adecvat reglementările oficiale relevante.

Mai mult, în ultimele 100 de zile au apărut probleme serioase în Găgăuzia, cum ar fi amenințarea reală de perturbare a programului social de compensare a populației în perioada de încălzire. Acest lucru se datorează lipsei unor alocări bugetare adecvate pentru 2023, care amenință finanțarea pentru alte programe sociale. Problema deteriorării situației financiare a Găgăuziei ca urmare a reducerii veniturilor proprii ale bugetului central este, de asemenea, acută. În general, ar trebui să se concluzioneze că atmosfera de „basm” creată de echipa noului bașcan nu corespunde realității actuale. Lipsa dialogului instituțional, a partenerilor externi și a finanțelor creează o imagine tulburătoare pentru viitorul Găgăuziei.

Conducerea UTA Găgăuzia învinuiește guvernul central al Republicii Moldova de eșecurile și promisiunile neîmplinite ale bașcanei

Autoritățile din Găgăuzia, reprezentate de bașcan, președintele Adunării Populare și alții, au acuzat autoritățile moldovenești de crearea de bariere în implementarea măsurilor de îmbunătățire a nivelului de trai al populației.

La conferința de presă Infotag din noiembrie, bașcana a declarat că furnizori alternativi de gaze din Germania și Turcia au fost identificați pentru Găgăuzia, la un preț de 10,0 lei pe 1 m³, însă, potrivit acesteia, „autoritățile creează obstacole în calea reducerii tarifelor la gaze” și caută modalități de conservare a monopolului „Moldovagaz”. Tot în cadrul conferinței de presă s-a menționat că „Moldovagaz” refuză să ia în considerare cererile persoanelor fizice și juridice privind trecerea la un nou furnizor, în ciuda prezenței a peste cinci mii de astfel de cereri. În general, acuzațiile autorităților din Găgăuzia împotriva autorităților moldovenești ar putea semna o tensiune tot mai mare în relațiile dintre centru și regiune.

Astfel de situații în care autoritățile regionale acuză guvernul central de dificultăți economice în autonomie nu sunt neobișnuite și sunt văzute din ce în ce mai mult ca un fel de tehnică politică în scopul manipulării. Politicienii folosesc cu pricepere astfel de acuzații pentru a distrage atenția publicului de la propriile eșecuri sau promisiuni neîmplinite. Conducerea partidului politic aflat la putere în UTA Găgăuzia urmărește să creeze impresia că problemele din autonomie sunt cauzate de acțiunile autorităților centrale, menținând și întărind astfel influența politică a acestuia. Lipsa dialogului instituțional și izolarea Găgăuziei pot fi folosite pentru a crea o imagine de instabilitate într-o regiune cu un număr crescut de riscuri sociale, economice și politice și potențiale amenințări la adresa securității.

Unele surse de informații continuă să influențeze opinia publică prin mecanisme de manipulare și propagandă

Ca urmare a monitorizării din noiembrie 2023, manipularea opiniei publice și dezinformarea sunt prezente pe unele portaluri media și de Telegram ale unor politicieni. Cu toate acestea, există, de asemenea, site-uri care resping falsurile și respectă principiile Codului Deontologic al Jurnaliștilor. Desigur, cel mai larg domeniu de răspândire a manipulării și a informațiilor false este campania electorală din Găgăuzia.

StopFake

La începutul lunii noiembrie, pe pagina de Facebook „O Nouă Moldova” a fost publicat un articol în care scria: „Satul găgăuz Joltai s-a dovedit a fi aproape izolat de restul lumii, dar datorită bașcanei Eugenia Guțul și lui Ilan Șor, problema drumului a fost rezolvată”. Totuși, această știre nu are nimic de-a face cu modul în care lucrurile sunt în realitate. În ultimii ani, milioane de lei au fost investiți în drumurile de acces către satul Joltai, nu de Guțul și Șor, în detrimentul bugetului regional al Găgăuziei și al întregii R. Moldova. De asemenea, trebuie remarcat faptul că satul Joltai este membru al MIG „ECO Bugeac” (un grup de inițiativă care include 3 sectoare: sectorul public, civil și de afaceri, pentru dezvoltare rurală), care a implementat cu succes proiecte și inițiative prin finanțare din partea Uniunii Europene și a fundațiilor, în ultimii cinci ani.

Dezmințirea acestei publicații a fost, de asemenea, publicată pe site-ul stopfals.md. În canalul de Telegram al bașcanei a fost publicată pe 11 noiembrie o știre, în care aceasta susține că a fost încheiat un contract prin care consumatorii din regiune vor primi gaze pentru 10 lei. Aproape că nu există date privind companiile cu care se încheie acordul. De asemenea, în canalul de Telegram a fost anexat acordul, care a fost semnat de părțile turcă și moldovenească, dar experții observă că acordul nu îndeplinește toate cerințele legale, iar SA „Moldovagaz” a confirmat că respectarea procedurilor conform cărora consumatorii pot schimba furnizorul de gaze, nici măcar nu a început. De asemenea, recent, șeful „Moldovagaz” a făcut o declarație că, de la publicarea știrilor despre tarifele la gaze de 10 lei, nu a existat o singură cerere de reziliere a contractului de furnizare de gaze cu „Moldovagaz” din regiunea Găgăuzia. Pe site-ul companiei turcești, care a semnat un acord cu compania moldovenească NORDGAZ Furnizare, nu există informații despre experiența companiei în achiziționarea de gaze, despre fondatorul și directorul companiei, nici un singur număr de telefon, nu există date privind disponibilitatea unei licențe de la companie sau despre parteneri.

În secțiunea „Despre noi”, unde ar trebui indicate toate aceste informații, enumeră numai produsele pe care această companie le oferă. La adresa companiei listate pe site-ul web, există un bloc de apartamente în orașul turc Antalya. Întregul set de fapte demonstrează că aceste informații sunt false și induc în eroare cetățenii și, de asemenea, divizează comunitățile locale, ceea ce reprezintă o amenințare directă la adresa destabilizării securității naționale. Această declarație a fost, de asemenea, respinsă pe site-ul stopfals.md <https://stopfals.md/ru/article/shor-obeshal-gagauzii-gaz-za-10-leev-vozmzhno-li-eto-180864>

La începutul lunii noiembrie, pe rețeaua socială Facebook a fost distribuit un videoclip cu președinta Maia Sandu pe pagina Moldova Prietenoasă, care a fost prezentat ca un videoclip al canalului TV Moldova 1. În imagine, gazda programului MESAGER Elena Băncilă prezintă un mesaj de importanță publică din partea președintei Maia Sandu. Apoi apare o femeie îmbrăcată în negru și cu capul acoperit, dar cu ajutorul tehnologiei imaginea feței ei și vocea au fost înlocuite cu cele ale Maiei Sandu.

Publicația este afișată ca reclamă pe pagina „Moldova Prietenoasă” și este plătită între 2000 și 2500 de euro, datorită căreia a putut fi văzută de 1 milion de utilizatori Facebook. Același pagină a plătit aproximativ 1000 de euro pentru publicitatea videoclipului oligarhului fugar, scrie Moldova1. Pagina a fost înregistrată pe 2 mai 2023 sub un alt nume – Innovative IdeasExpress YourselfScience Fiction & Fantasy. Aceasta este inclusă în categoria „Site-uri de știri”. Pe 24 septembrie 2023, numele paginii a fost schimbat în Moldova Prietenoasă, clarifică sursa.

Portalul de știri Nokta, care operează în regiunea Găgăuziei, a invitat un expert să vizioneze acest videoclip. Expertul a remarcat că există semne clare de contrafacere. Acest lucru este vizibil în părțile unde are loc mișcarea feței, în principal sub forma gurii, a dinților, a ochilor, a expresiilor faciale nenaturale. Sunetul nu cade conform mișcărilor buzelor, se aud distorsiuni și întreruperi ale vorbirii. Expertul a adăugat că falsul de calitate foarte scăzută a folosit probabil doar o singură fotografie, care a impus animarea mișcării feței. Dar chiar și acest nivel de fals este suficient pentru a găsi oameni pe rețelele sociale care vor crede în realitatea unui astfel de apel. https://nokta.md/pered-vyborami-v-seti-opublikovali-dipfejk-gde-sandu-yakoby-prizyvaet-golosovat-za-svyazannyh-s-shorom-kandidatov/?fbclid=IwAR0i0la4KQDIR4pUocRc3kaHUs8YID6x12Q5rOIZHF3UCHaUyoTYq_lly_I

Toate tipurile de falsuri și, de asemenea, deep fakes sunt adesea folosite pentru a manipula informații sau de a crea situații false. Este important ca cetățenii să fie conștienți de existența tehnologiilor de falsificare a personalității, să fie vigilenți în evaluarea materialelor video și a imaginilor pentru autenticitatea lor. Datele publicate în acest articol sugerează că este necesar să se desfășoare campanii privind educația în domeniul mass-mediei și dezvoltarea gândirii critice în regiuni, pentru a se asigura că mass-media controlată, portalurile și canalele de Telegram au mai puține oportunități de trucuri și manipulare a opiniei publice. Acest instrument va contribui, de asemenea, la consolidarea normelor democratice în regiune în special și în țară, în ansamblu.

Încercări de mituire a alegătorilor: un vot contra sumei de 50 EUR

În timpul campaniei electorale, atât în timpul primului tur al alegerilor locale generale, cât și imediat înaintea celui de-al doilea tur de scrutin, instituțiile statului înregistrează cazuri de mituire a alegătorilor. Astfel, potrivit Centrului Național Anticorupție, a fost înregistrat un caz de luare de mită identificat de poliție la 3 noiembrie. Incidentul a implicat un tânăr de 19 ani care a fost reținut la Comrat în momentul distribuirii a 50 de euro anumitor persoane. Ca urmare, au fost confiscate 17 plicuri a câte 50 de euro fiecare și o listă a persoanelor care ar fi trebuit să primească banii. Un alt caz a fost înregistrat, în care o locuitoare a municipiului Comrat a făcut apel la ofițerii secției de poliție a UTA Găgăuzia cu informații că ea și sora ei au beneficiat de sprijin financiar în schimbul voturilor în al doilea tur de scrutin în favoarea unuia dintre candidații la funcția de primar. În plus, una dintre acestea a primit un pachet în valoare de 50 EUR de la un reprezentant al partidului politic. Au fost inițiate proceduri penale, dar încercările de mituire a alegătorilor nu sunt neobișnuite, astfel că ingerința ilegală în procesul electoral devine nu numai evidentă, ci și din ce în ce mai tangibilă.

Măsurile procedurale ale agențiilor legii reprezintă un pas important către asigurarea integrității și transparenței alegerilor. Cu toate acestea, măsurile anticorupție ar trebui să fie mult mai ample. Menținerea securității naționale în timpul ciclurilor electorale necesită măsuri preventive mai eficiente, în special în regiunile Moldovei.

AMENINȚĂRI LA ADRESA DEMOCRAȚIEI ȘI SUBMINĂREA SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVĂ. ANALITICĂ

• Igor GUSEINOV, Centrul «Pro-Europa» Comrat

Având în vedere provocările actuale cu care se confruntă securitatea națională, se atrage atenția publicului asupra influenței corupției politice. Această practică distructivă nu numai că subminează fundamentele instituțiilor democratice, ci reprezintă și amenințări directe la adresa stabilității și securității naționale. Anul acesta în Republica Moldova se desfășoară o activitate politică sporită pe fondul conflictelor militare regionale învecinate și al proceselor electorale, în special organizarea alegerilor locale, inclusiv alegerea bașcanului în UTA Găgăuzia. O trăsătură caracteristică a activității politice este interferința financiară ilegală fără precedent în procesele electorale. Corupția politică sub forma mituirii alegătorilor reprezintă o amenințare la adresa sănătății democrației moldovenești. Acest tip de corupție are un impact devastator asupra procesului electoral și subminează încrederea în sistemul politic. Una dintre cele mai comune forme de astfel de corupție este oferirea unei remunerații financiare pentru un vot în favoarea unui anumit candidat politic.

În centrul mituirii alegătorilor se află dorința candidatului sau a susținătorilor săi de a manipula procesul electoral prin oferirea de beneficii materiale și financiare. Astfel de acțiuni creează dependența alegătorilor de stimulentele financiare, fără ca deciziile electorale să se bazeze pe discuții și o alegere echilibrată, ci doar pe câștigul material direct.

Potrivit Barometrului Opiniei Publice, populația Republicii Moldova consideră corupția ca fiind una dintre principalele probleme. În același timp, există un fenomen disonant, pe de o parte nemulțumirea față de corupție, care continuă să persiste, iar pe de altă parte – participarea activă a cetățenilor la obținerea de beneficii materiale pentru furnizarea așa-numitului sprijin politic. În același timp, categoria cetățenilor implicați în aceste procese nu găsește nimic în neregulă în faptul că mitingurile plătite și voturile achiziționate devin subiect de speculații și nici măcar nu cred că nu sunt modalități legitime de exprimare a opiniilor lor și de încălcare a prevederilor legislative. Putem vorbi despre standarde de comportament deja formate și despre norme care determină barierele acceptabilității în sfera politică și socială. Practica obținerii de beneficii pentru sprijinul politic a devenit deja tradițională în Moldova în rândul categoriilor definite ale populației și este percepută ca parte a culturii politice, nu ca o manifestare a corupției. Sondajele de opinie publică arată că unii rezidenți recunosc că participarea lor la astfel de scheme este un comportament natural și chiar justificat. Principalele justificări sunt economice. Instabilitatea economică și sărăcia populației joacă un rol esențial în modelarea unor astfel de practici.

Venitul mediu lunar disponibil per rezident în regiunile sudice ale Moldovei este cu doar 30,1 % mai mare decât nivelul minim de subzistență din țară (2 628,4 lei). Trebuie remarcat faptul că nivelul mediu al sărăciei absolute în țară este de 31,1 % din populație. Sărăcia este distribuită inegal între regiuni. Ponderea săracilor crește de la nord la sud, adică în regiunea nordică rata sărăciei a fost de 30,5 %, în centrul – 37,0 %, iar în sud – 49,0 %.

Sărăcia depinde, de asemenea, de vârsta persoanelor, persoanele din grupa de vârstă 30-39 de ani sunt expuse celui mai scăzut risc de sărăcie – 23,1 %, iar persoanele cele mai vulnerabile sunt persoanele cu vârsta de peste 60 de ani – 43,9 %. Potrivit informațiilor furnizate de Comisia Electorală Centrală, alegătorii cei mai activi au fost cei peste 56 de ani care reprezintă partea cea mai vulnerabilă din punct de vedere social a populației, a cărei prezență la vot a fost de peste 47,1 % din numărul total de alegători. Geografia răspândirii mitei electorale depinde în mod direct de nivelul sărăciei din regiune, ceea ce înseamnă, probabil, că cei doi factori sunt strâns legați și interacționează între ei.

Cetățenii care percep o amenințare la adresa bunăstării lor și o oportunitate de a o îmbunătăți consideră participarea la schemele de corupție ca o modalitate de a se întreține pe ei înșiși și pe familiile lor. Acest lucru creează un context special în care participarea la practici politice corupte este văzută ca ceva necesar, mai degrabă ca un act de supraviețuire decât ca o crimă. Cu toate acestea, sărăcia nu este cu siguranță singura derivată, dacă este importantă, a corupției politice.

Manipularea vocilor prin stimulente financiare sporește diviziunea societății între cei care au acces la resurse pentru câștig monetar și cei care sunt privați de acesta. Influența ilegală asupra alegătorilor prin stimulente monetare duce la formarea grupurilor sociale dependente de stimulente materiale. Crearea de diviziuni în societate poate provoca tensiuni sociale care pot escalada cu ușurință în conflicte. Conflictele sociale nerezolvate, la rândul lor, pot reprezenta o amenințare la adresa securității naționale. Mituirea alegătorilor duce la denaturarea preferințelor lor reale, creând iluzia de sprijin pentru un candidat care nu este în concordanță cu interesele și/sau valorile sale sau cu poziția deținută. În plus, alegerile ar trebui să fie despre exprimarea voinței oamenilor, nu rezultatul unei tranzacții comerciale.

Combaterea mituirii alegătorilor necesită acțiuni active din partea instituțiilor statului, precum și consolidarea supravegherii și a transparenței în finanțarea campaniilor și proceselor politice. De asemenea, este important să se crească gradul de conștientizare a publicului cu privire la efectele negative ale unor astfel de practici și la consecințele acestora asupra funcționării statului. Consolidarea instituțiilor democratice și creșterea transparenței în procesele politice ar trebui să constituie priorități pentru securitatea națională.

DINAMICI DE SECURITATE ÎN REGIUNEA TRANSNISTREANĂ ȘI LOCALITĂȚILE ZONEI DE SECURITATE

- Vitalie GUȚU, Zona de Securitate

Cele mai presante probleme de securitate în luna noiembrie 2023

- ✓ Continuarea blocajului în ceea ce privește buna funcționare a mecanismului de menținere a păcii pe râul Nistru și a cerut încetarea acestor abuzuri. Misiunea OSCE a expediat delegațiilor CUC o notă prin care confirmă că reprezentanții săi au observat la 26 octombrie 2023 între satele Gâsca și Fârlădeni doi așa-zisi „grăniceri” transnistreni care „patrulau” sectorul cu un autovehicul privat. Astfel, problema posturilor ilegale rămâne actuală pe agenda delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control.
- ✓ S-a constatat prezența posturilor ilegale ale structurilor de forță transnistrene. Faptul demonstrează sfidarea continuă a regimului de securitate stabilit pentru municipiul Bender prin prevederile Acordului din 21 iulie 1992. În cadrul discuțiilor în Comisie exponenții Tiraspolului au recunoscut că periodic instalează în Bender posturi mobile formate din așa-zisi „grăniceri”, ignorând principiile misiunii de menținere a păcii pe râul Nistru. Fiind abordat subiectul montării neautorizate a parapetului metalic pe drumul ce leagă Varnița de Bender, reprezentanții de la Tiraspol au reafirmat că această instalație ar fi destinată siguranței rutiere și nu va fi folosită pentru îngrijirea libertății de circulație.
- ✓ Detalii noi în legătură cu intenția regimului de la Tiraspol de a instala o barieră între satul Varnița, care este sub jurisdicția Chișinăului, și orașul Bender/Tighina, aflat în afara controlului constituțional. După o pauză, Tiraspolul a reluat lucrările, iar intenția inițială de a pune piloni s-a transformat în „grija” pentru siguranța rutieră, așa încât pe o porțiune de circa 250 de metri unde au fost săpate gropile, filmate de echipa noastră, apare un parapet metalic. Co-președintele în CUC din partea Tiraspolului, Oleg Belyakov, susține că subiectul este unul politizat și că muncitorii ar fi fost amenințați cu deschiderea unor dosare penale pe acțiuni de separatism dacă vor continua lucrările. Acesta nu vede în instalarea parapetului un obstacol în calea liberei circulații, chiar dacă acolo sunt, din perioada pandemică, blocuri de beton. Pentru redacția noastră, delegația Chișinăului în Comisia Unificată de Control a catalogat declarația lui Belyakov drept aberații.
- ✓ Alegerile locale pentru locuitorii comunei Corjova din raionul Dubăsari, stânga Nistrului, s-au desfășurat fără impedimente, deși au fost riscuri ca mai mult de jumătate dintre ei să nu poată vota pe 5 noiembrie. Riscul de a fi lipsiți de dreptul de a vota a funcționat la acest scrutin ca un stimul pentru locuitorii comunei. Aceștia au venit într-un număr mai mare la secție în comparație cu scrutinul din 2019, și au avut cea mai mare prezență la urne raportat la raionul Dubăsari. Totodată s-a confirmat faptul că, majoritatea locuitorilor se confruntă cu problema vizelor de reședință, deoarece a fost depășit numărul indicat pe listele de bază de 1100 persoane, la vot prezentându-se 1352, cele mai multe dintre ele, fiind înscrise pe liste suplimentare.

Măsurile luate de autoritățile locale pentru menținerea securității în regiune

Comisiei Unificate de Control desfășurată la Bender a fost audiat raportul săptămânal al Comandamentului Militar Întrunit cu privire la situația în Zona de Securitate. S-a menționat despre faptul că la 7 noiembrie un locuitor al satului Coșnița, în urma unor lucrări în grădina gospodăriei sale, a depistat un obiect explozibil și a anunțat imediat poliția din localitate. Ulterior, geniiștii Armatei Naționale au examinat obiectul, care s-a dovedit a fi o bombă de circa 500 kg din timpul celui de-al doilea război mondial, și l-au transportat în condiții sigure spre poligonul de la Bulboaca pentru a fi distrus conform procedurilor. De asemenea, s-a constatat, că și de această dată informația din raportul Comandamentului Militar Întrunit este incompletă, întrucât exponenții Tiraspolului și-au menținut practica distructivă de a împiedica deplasarea observatorilor militari pentru documentarea acțiunilor de consolidare a infrastructurii la posturile structurilor transnistrene.

Măsurile luate de autoritățile locale pentru menținerea securității în regiune

Comisiei Unificate de Control desfășurată la Bender a fost audiat raportul săptămânal al Comandamentului Militar Întrunit cu privire la situația în Zona de Securitate. S-a menționat despre faptul că la 7 noiembrie un locuitor al satului Coșnița, în urma unor lucrări în grădina gospodăriei sale, a depistat un obiect explozibil și a anunțat imediat poliția din localitate. Ulterior, geniștii Armatei Naționale au examinat obiectul, care s-a dovedit a fi o bombă de circa 500 kg din timpul celui de-al doilea război mondial, și l-au transportat în condiții sigure spre poligonul de la Bulboaca pentru a fi distrus conform procedurilor. De asemenea, s-a constatat, că și de această dată informația din raportul Comandamentului Militar Întrunit este incompletă, întrucât exponenții Tiraspolului și-au menținut practica distructivă de a împiedica deplasarea observatorilor militari pentru documentarea acțiunilor de consolidare a infrastructurii la posturile structurilor transnistrene.

Activitățile structurilor internaționale în vederea menținerii securității în regiune:

 Ambasadorul SUA în Logsdon a fost ieri împreună cu Comandantului Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc în vizită la pacificatorii moldoveni în zona de securitate. Ambasador a vrut să afle mai multe despre activitatea pacificatorilor Armatei Naționale. „Statele Unite sunt mândre de parteneriatul nostru cu Armata Națională a Republicii Moldova, care asigură securitatea țării și a locuitorilor săi.”

 Șeful adjunct al Biroului politici de reintegrare, Eugen Cara, a participat la cea de-a 7-a reuniune a Comitetului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (RM-UE), desfășurată la Chișinău, sub egida Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. În cadrul lucrărilor Comitetului de Asociere s-a efectuat un schimb larg de opinii cu privire la cooperarea economică și sectorială RM-UE, realizările și dificultățile în implementarea pe ambele maluri ale Nistrului a angajamentelor ce derivă din Acordul de Asociere RM-UE, Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, precum și respectarea drepturilor omului pe întreg teritoriul țării. Reprezentantul Biroului a informat despre situația actuală în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, în special în contextul provocărilor regionale, precum și a evocat prioritățile în această privință. Totodată a fost evidențiat că cooperarea constantă dintre RM-UE cu precădere, la etapa de pre aderare ce impulsionează procesul de înregistrare a agenților economici din regiunea transnistreană la Chișinău, iar aproape 2/3 din totalul exporturilor de mărfuri din stânga Nistrului și mun. Bender au ca destinație statele-membre ale UE. Participanții au accentuat și de această dată importanța respectării angajamentelor asumate prin parteneriatul RM-UE și implementarea Agendei de Asociere pe întreg teritoriul țării, inclusiv în regiunea transnistreană, care va contribui semnificativ la dezvoltarea comerțului și la aplicarea standardelor UE în țara noastră.

 Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu Slawomir Pichor, șeful Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM). În cadrul întregederii, au fost prezentate informații despre situația curentă în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană și perspectiva integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

CAZURI DE AMENINȚĂRI HIBRIDE, ATACURI, POTENȚIALE PERICOLE HIBRIDE, INCIDENTE DE DEZINFORMARE ȘI ȘTIRI FALSE

 Tiraspolul a inventat un nou fals pentru a distra atenția de la lucrările ilegale dintre Varnița și Bender/Tighina, prezentând imagini cu lucrări ingineresti de curățare a canalelor pluviale de la Criuleni drept tranșee militare. După ședința CUC, canalul de telegram pro-rus, interzis în Moldova - Sputnik- a publicat un video cu Oleg Belyakov, copreședintele CUC din regiunea transnistreană. Belyakov „și-a exprimat îngrijorarea” cu privire la apariția unor tranșee de-a lungul drumului din apropierea satului Slobozia-Dușca din regiunea Criuleni. Acest perimetru este inclus în Zona de Securitate. Un detaliu important este că, subiectul „tranșeele de la Criuleni” nu a fost discutat în cadrul ședinței propriu-zise. Nu a fost nicio întrebare pe ordinea de zi și nu au fost prezentate fotografiile la ședință. Delegația Republicii Moldova ne-a informat despre acest lucru. Belyakov a pregătit imaginile printate special pentru "presă". Biroul pentru Reintegrare de la Chișinău a răspuns imediat falsului lansat de Belyakov, publicând un videoclip cu așa-numitele tranșee. Potrivit Guvernului, compania „Drumurile Criuleni” pe sectoarele de drum vizate se realizează lucrări ingineresti de curățare a canalelor pluviale. Biroul pentru Reintegrare a remarcat că declarațiile Tiraspolului sunt o încercare de a distra atenția publicului de la lucrările neautorizate pe drumul care leagă Bender/Tighina cu s. Varnița.

Asociația pentru Politică Externă (APE) este o organizație neguvernamentală angajată în susținerea procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană și facilitarea procesului de soluționare a problemei transnistrene în contextul europeanizării țării. APE a fost constituită în toamna anului 2004 de un grup proeminent de experți locali, personalități publice, de foști oficiali guvernamentali și diplomați de rang înalt, toți fiind animați de dorința de a contribui cu bogata lor experiență și expertiză la formularea și promovarea de către Republica Moldova a unei politici externe coerente, credibile și eficiente.

"**Asociația Obștească Asociația Reporterilor „NORD-MEDIA”** este fondatoarea portalului de știri www.nordnews.md, o asociație neguvernamentală, non-profit și neafiliată politic. Echipa redacțională are o experiență bogată în profesarea diverselor genuri ale jurnalismului: presă scrisă, online, TV și radio. Astfel, jurnaliștii portalului sunt capabili să promoveze libertatea de exprimare și interesele cetățenilor Republicii Moldova pe plan regional, național și internațional. Noi suntem deținătorii "Premiul European Pentru Societatea Civilă" și Premiul "Jurnaliștii anului 2019" Categoria Editorial, ediția a-25-a.

Zonadesecuritate.md este prima platformă din Republica Moldova creată pentru a reflecta situația din Zona de Securitate și regiunea transnistreană. Milităm pe respectarea drepturilor omului și asigurarea accesului la informații de interes public în stânga Nistrului. Mediatizăm și monitorizăm situația respectării drepturilor omului din ZS, dar și în regiunea transnistreană, unde locuiesc peste 350 de mii de cetățeni moldoveni. Un alt subiect cheie este reflectarea situației neclare cu așa-zisa "frontieră administrativă". Ne focusăm atenția și pe localitățile limitrofe de pe malul stâng și drept al Nistrului.

Centrul European „Pro-Europa” din Comrat a fost înregistrat la 01/25/2012. Centrul European „Pro-Europa” din Comrat își aduce contribuția la dezvoltarea societății civile găgăuze prin servicii de informare și consultanță, suport tehnic și instituțional, dezvoltarea și aprofundarea colaborării dintre autoritățile publice locale, organizațiile neguvernamentale și instituțiile mass-media în soluționarea problemelor comunităților locale și dezvoltarea voluntariatului în regiune.

Monitorul Politicii de Securitate și Apărare este realizat în cadrul proiectului "Consolidarea angajamentului societății civile în protecția securității naționale sub noile amenințări hibride" implementat de către APE în parteneriat cu Nord News, Centrul European „Pro-Europa” din Comrat și Zona de Securitate, finanțat printr-un grant al Institutului pentru Raportare despre Război și Pace (IWPR) cu suportul Biroului pentru relații Externe, Commonwealth și Dezvoltare (FCDO). Opiniile, constatările și concluziile menționate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat viziunea IWPR și Biroului pentru relații Externe, Commonwealth și Dezvoltare (FCDO).

Pentru mai multă informație accesează www.ape.md